

SOLLICITATIEGESPREK

Bemoeizieke eikel, dacht Jack Torrance.

Ullman was een meter vijfenzestig lang en hij bewoog zich met die stijve, snelle bewegingen die lijken te zijn voorbehouden aan alle kleine dikkerdjes. De scheiding in zijn haar was perfect en zijn donkere kostuum was eenvoudig maar geruststellend. ‘Bij deze man kun je terecht met je problemen,’ zei dat kostuum tegen de betalende gast. Tegen de werknemer sprak het meer kort aangeboden: ‘Haal het niet in je hoofd mijn tijd te verspillen.’ Er zat een rode anjer in zijn knoopsgat, misschien zodat niemand op straat Stuart Ullman voor de plaatselijke begrafenisondernemer zou aanzien.

Terwijl hij naar Ullman luisterde, moest Jack bij zichzelf toegeven dat hij onder de gegeven omstandigheden waarschijnlijk niemand had gemogen aan de andere kant van dat bureau.

Ullman had een vraag gesteld die hem was ontgaan. Dat was niet best; Ullman was het soort man dat dergelijke missers zou opbergen in een mentaal dossier om ze later tegen je te gebruiken.

‘Pardon?’

‘Ik vroeg of uw vrouw wel ten volle begrijpt wat u hier op uw schouders zou nemen. En dan is er natuurlijk nog uw zoon...’ – hij keek neer op de sollicitatiebrief voor hem – ‘... Daniel. Is uw vrouw niet een beetje huiverig voor het idee?’

‘Wendy is een buitengewone vrouw.’

‘En uw zoon is ook buitengewoon?’

Jack glimlachte breed, als een verkoper. ‘Wij denken van wel. Hij is erg zelfstandig voor zijn vijf jaar.’

Geen glimlachende reactie van Ullman. Hij stopte Jacks sollicitatiebrief weer in een map. De map ging in een lade. Het bureau was

nu weer volkomen leeg, op een vloeiblad na, een telefoon, een bureau-lamp en een postbak met 'in' en 'uit' erop. Beide postvakken waren leeg.

Ullman stond op en liep naar een dossierkast in de hoek. 'Komt u even naar deze kant van het bureau, meneer Torrance. We zullen de plattegrond van het hotel eens bekijken.'

Hij haalde vijf grote vellen papier tevoorschijn en legde die op het glanzende notenhouten bureau. Jack ging naast hem staan en de geur van Ullmans eau de toilette drong zich aan hem op. *Al mijn mannen gebruiken English Leather en anders niets*, dacht hij ineens zonder aanwijsbare reden. Hij moest op zijn tong bijten om niet keihard in lachen uit te barsten. Van achter de muur kwamen vaag de geluiden uit de keuken van het Overlook-hotel, het naspel van de lunch.

'Bovenste verdieping,' zei Ullman opgewekt. 'De zolder. Niets te vinden dan een hoop rommel tegenwoordig. Het Overlook is sinds de Tweede Wereldoorlog nogal eens van eigenaar gewisseld, en het schijnt dat alle opeenvolgende managers alles wat ze niet nodig hadden op zolder hebben gedeponereerd. Ik wil dat er rattenvallen komen en dat er vergif wordt gestrooid. Een paar van de kamermeisjes op de derde verdieping zeggen dat ze ritselende geluiden hebben gehoord. Ik geloof het absoluut niet, maar er mag zelfs geen kans van één op honderd zijn dat er ook maar een enkele rat in het Overlook te vinden is.'

Jack, die vermoedde dat elk hotel ter wereld wel een paar ratten had, hield zijn mond.

'U zult natuurlijk onder geen beding toestaan dat uw zoon op zolder komt.'

'Natuurlijk,' zei Jack, en produceerde opnieuw zijn brede glimlach. Dacht die bemoeizieke eikel nu echt dat hij zijn zoon zou laten grasduinen op een zolder met rattenklemmen, ouwe rommel en God mocht weten wat nog meer?

Ullman schoof de plattegrond van de bovenverdieping onder op de stapel.

'Het hotel heeft 110 kamers,' zei hij belerend. 'Dertig ervan, allemaal suites, zijn hier op de derde verdieping. Tien in de westelijke vleugel waaronder de presidentiële suite, tien in het midden, en nog tien in de oostelijke vleugel. Ze hebben allemaal een schitterend uitzicht.'

Bespaar me toch je commerciële riedel!

Maar hij hield zijn mond. Hij had dat baantje nodig.

Ullman schoof de derde verdieping onderop en ze bestudeerden de tweede verdieping.

‘Veertig kamers,’ zei Ullman, ‘dertig twee- en tien eenpersoons. En op de eerste verdieping twintig van elk. Plus drie linnenkasten op elke verdieping, en een bergruimte aan de oostkant van het hotel op de tweede en aan de westkant op de eerste verdieping. Vragen?’ Jack schudde zijn hoofd. Ullman veegde de tweede en de eerste verdieping opzij.

‘Nu de parterre. Hier in het midden is de receptie. Daarachter het kantoor. De lobby loopt aan beide kanten van de receptie vijftwintig meter door. Daar, in de westelijke vleugel, zijn de eetzaal en de Colorado-vergaderzaal. De feest- en balzaal is in de oostvleugel. Vragen?’

‘Alleen over het souterrain,’ zei Jack. ‘Voor de winterconciërge is dat de belangrijkste plek. Daar gebeurt het, zogezegd.’

‘Dat zal Watson u allemaal laten zien. De plattegrond van het souterrain hangt tegen de muur van het ketelhuis.’ Hij fronste gewichtig zijn wenkbrauwen, alsof hij wilde laten zien dat hij zich als manager niet kon bezighouden met zulke triviale kanten van het hotelbedrijf als de ketel en de waterleiding. ‘Het zou misschien geen slecht idee zijn daar ook een paar vallen op te stellen. Ogenblikje...’

Hij krabbelde een aantekening op een blocnote die hij uit zijn binnenzak haalde (boven aan elk blaadje stond in zwarte letters: *Bureau Stuart Ullman*), scheurde het blaadje af en liet het in het ‘uit’-vak vallen. Het lag er erg eenzaam. De blocnote verdween weer in Ullmans binnenzak als het slot van een goocheltruc. Zo zie je het, zo zie je het niet. Die vent is goed, zeg.

Ze hadden hun oorspronkelijke positie weer ingenomen; Ullman achter het bureau en Jack ervoor, interviewer en geïnterviewde, terughoudende baas en smekeling. Ullman vouwde zijn keurige handjes op het vloeiblad ineen en keek Jack recht in het gezicht, een klein kalend mannetje in een bankierskostuum met een rustige grijze das. De bloem op zijn revers werd in evenwicht gehouden door een speldje op de andere revers. Daarop stond eenvoudig STAF, met kleine gouden letters.

‘Ik zal volkomen eerlijk tegen u zijn, meneer Torrance. Albert Shockley is een machtig man met een groot belang in het Overlook, dat dit seizoen voor de eerste maal in zijn geschiedenis winst

heeft gemaakt. Meneer Shockley maakt ook deel uit van de directie, maar hij is geen hotelman en hijzelf zou de eerste zijn om dat toe te geven. Maar in deze conciërgekwestie heeft hij zijn wensen zeer duidelijk gemaakt. Hij wil dat u in dienst wordt genomen. Dat zal ik doen. Maar als ik in deze zaak de vrije hand had gehad, zou ik u niet hebben genomen.'

Jack kneep zijn handen op zijn schoot vast ineem, nat van het zweet. *Bemoezieke eikel, bemoezieke eikel, bemoezieke...*

'Ik geloof niet dat u mij mag, meneer Torrance. Dat kan me niet schelen. Uw gevoelens ten opzichte van mij spelen in elk geval geen rol in mijn mening dat u niet de juiste persoon bent voor deze baan. In het seizoen dat loopt van 15 mei tot 30 september, zijn bij het Overlook 110 mensen in dienst, fulltime, één voor elke kamer in het hotel eigenlijk. Ik geloof niet dat er veel zijn die mij mogen en sommigen vinden me waarschijnlijk zelfs een klootzak. Hun oordeel over mijn karakter is juist. Ik moet wel een beetje een klootzak zijn om dit hotel te runnen op de manier die het verdient.'

Hij keek naar Jack alsof hij een opmerking verwachtte en Jack liet weer zijn verkopersglimlach zien, stralend en met beledigend veel vertoon van tanden.

'Het Overlook is gebouwd tussen 1907 en 1909,' vertelde Ullman.

'Het dichtstbijzijnde stadje is Sidewinder, vijfenzestig kilometer hiervandaan. De wegen erheen zijn gesloten van rond eind oktober of november tot ergens in april. Het hotel is gebouwd door een zekere Robert Townley Watson, de grootvader van onze tegenwoordige klusjesman. Er hebben hier Vanderbilts gelogeerd, en Rockefeller, en Astors, en Duponts. Vier presidenten hebben in de presidentiële suite overnacht: Wilson, Harding, Roosevelt en Nixon.'

'Ik zou maar niet al te trots zijn op Harding en Nixon,' mompelde Jack.

Ullman fronste zijn wenkbrauwen maar ging door alsof hij het niet had gehoord. 'Meneer Watson bleek te veel hooi op zijn vork te hebben genomen, en hij verkocht het hotel in 1915. Het werd weer doorverkocht in 1922, in 1929, en toen weer in 1936. Het stond leeg tot aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, toen werd het gekocht en volledig gerenoveerd door Horace Derwent, uitvinder en miljonair, piloot, filmproducent en ondernemer.'

'Ik heb die naam wel eens gehoord,' zei Jack.

'Ja. Alles wat hij aanraakte leek wel in goud te veranderen... be-

halve het Overlook. Hij stak er meer dan een miljoen dollar in voordat de eerste naoorlogse gast over de drempel stapte, en hij veranderde een bouwval in een showpaleis. Hij was ook degene die de roquebaan liet aanleggen die ik u zag bewonderen toen u aankwam.'

'Roque?'

'Een Engelse voorloper van ons croquet spel, meneer Torrance. Croquet is een verbastering van roque. Men zegt dat Derwent het spel leerde van zijn secretaresse en er dolverliefd op werd. Onze roquebaan is misschien wel de mooiste in Amerika.'

'Daar twijfel ik geen moment aan,' zei Jack ernstig. Een roquebaan, een tuin vol kunstig gesnoeide heggen voor de ingang, wat nog meer? Een levensgroot ganzenbordspel achter de schuur? Hij had langzamerhand meer dan genoeg van Stuart Ullman, maar hij kon zien dat Ullman nog niet klaar was. Ullman zou zeggen wat hij te zeggen had, tot het allerlaatste woord.

'Toen hij drie miljoen verloren had, verkocht Derwent het aan een groep investeerders uit Californië. Hun ervaringen met het Overlook waren even slecht. Gewoon geen hotelmensen. In 1970 kochten meneer Shockley en enkele compagnons het hotel en stelden mij aan als manager. Een paar jaar stonden ook wij in de rode cijfers, maar ik ben blij te kunnen zeggen dat het vertrouwen van de huidige eigenaars in mij nooit heeft gewankeld. Verleden jaar speelden we quitte. En dit jaar werden de cijfers van de balans voor het eerst in bijna zeventig jaar weer met zwarte inkt geschreven.'

Jack nam aan dat de trots van dit drukke mannetje gerechtvaardigd was, maar toen sloeg zijn oorspronkelijke afkeer weer als een golf over hem heen.

'Ik zie geen verband tussen de, toegegeven, kleurrijke geschiedenis van het Overlook en uw gevoel dat ik niet geschikt ben voor de betrekking, meneer Ullman,' zei Jack.

'Een van de oorzaken waardoor het Overlook zoveel geld heeft verloren, ligt in de waardevermindering die elke winter optreedt. Die maakt de winstmarge een stuk kleiner dan u zou denken, meneer Torrance. De winters zijn hier afschuwelijk streng. Om dit probleem op te lossen heb ik voor de winters een fulltime conciërgefunctie ingesteld, zodat de ketel wordt onderhouden en de verschillende delen van het hotel afwisselend worden verwarmd. Iemand die reparaties uitvoert als er iets kapotgaat, zodat de elementen geen vat krijgen op het gebouw. Die voortdurend alert is

op elke onvoorziene omstandigheid. In onze eerste winter nam ik een gezin in dienst in plaats van een alleenstaande man. Er volgde een tragedie. Een afschuwelijke tragedie.'

Ullman keek Jack koel en taxerend aan. 'Het was mijn fout. Dat geef ik ruiterlijk toe. De man was een dronkaard.'

Jack voelde een langzame, hete grijns – de volkomen tegenstelling van de tandenrijke verkopersglimlach – over zijn mond trekken. 'O, is dat het? Dat verbaast me. Heeft Al het u niet verteld? Ik ben ermee gestopt.'

'Ja, meneer Shockley heeft me verteld dat u niet meer drinkt. Hij heeft me ook verteld over uw laatste betrekking... uw laatste vertrouwenspositie, laten we zeggen. U was leraar Engels op een school in Vermont. U hebt uw zelfbeheersing verloren. Ik denk niet dat ik daar verder op in hoeft te gaan. Maar ik denk wel dat het verband houdt met de zaak-Grady, en daarom breng ik de kwestie van uw eh... voorgeschiedenis ook ter sprake. In de winter van 1970-1971, toen we het Overlook hadden gerenoveerd maar nog voor ons eerste seizoen, nam ik deze... deze ongelukkige Delbert Grady in dienst. Hij ging wonen in de kamers die u met uw vrouw en zoon zult delen. Hij had een vrouw en twee dochters. Ik had mijn bedenkingen, voornamelijk vanwege het barre winterseizoen en het feit dat de Grady's vijf of zes maanden lang van de buitenwereld zouden zijn afgesneden.'

'Maar dat is toch niet helemaal waar? Er is hier telefoon en misschien is er ook een radio. En het Rocky Mountain National Park is binnen helikopterbereik; zo'n uitgestrekt gebied zal toch wel een paar helikopters hebben?'

'Ik zou het niet weten,' zei Ullman. 'Het hotel heeft inderdaad een radio met zender die meneer Watson u zal laten zien. Hij zal u ook een lijst geven van de juiste frequenties voor als u hulp nodig hebt. De telefoonlijnen naar Sidewinder liggen nog bovengronds en gaan bijna elke winter wel ergens kapot, en gewoonlijk blijft dat drie weken tot anderhalve maand zo. In de schuur staat ook een sneeuwmobiel.'

'Dus echt van de buitenwereld afgesloten is het hier niet.'

Ullman trok een gepijnigd gezicht. 'Stel u eens voor dat uw zoon of uw vrouw struikelt op de trap en een hersenschudding oploopt, meneer Torrance. Zou u dan *nog* denken dat het hier niet afgelegen was?'

Jack begreep wat hij bedoelde. Met een sneeuwmobiel zou je op

topsnelheid in anderhalf uur naar Sidewinder kunnen komen... mis- schien. Een helikopter van de reddingsploeg van het park zou hier in drie uur kunnen zijn... onder optimale omstandigheden. In een sneeuwstorm zou hij niet eens van de grond kunnen komen. En je op topsnelheid verplaatsen op een sneeuwmobiel kon je dan ook wel vergeten, nog afgezien van het feit of je een ernstig gewonde zou durven blootstellen aan temperaturen van vijftientig graden onder nul – wat door de wind al snel zou aanvoelen als vijfen- veertig graden onder nul.

‘In het geval van Grady,’ zei Ullman, ‘redeneerde ik zo ongeveer als meneer Shockley in uw geval schijnt te hebben gedaan. Een- zaamheid kan op zichzelf schadelijk zijn. Beter voor de man als hij zijn gezin bij zich heeft. Als er moeilijkheden kwamen, dacht ik, was de kans klein dat het zoiets dringends zou zijn als een her- senschudding, een ongeluk met elektrisch gereedschap of een hart- aanval. Eerder een geval van zware griep, longontsteking, een ge- broken arm of zelfs een blindedarmontsteking, en in dat geval zou er wel voldoende tijd zijn.

Ik vermoed dat het gebeurde een gevolg was van te veel goedkope whisky, waarvan Grady buiten mijn weten een royale voorraad had ingeslagen, en een eigenaardige toestand die de oude rotten hier “hutkoorts” noemen. Kent u die term?’ Ullman produceerde een vaderlijk glimlachje, klaar om uitleg te geven zodra Jack zijn on- wetendheid zou bekennen, en Jack was blij dat hij snel en bondig kon reageren.

‘Het is een uitdrukking voor de claustrofobische reactie die kan optreden wanneer mensen lange tijd met elkaar zijn opgesloten. Het gevoel van claustrofobie neemt de vorm aan van afkeer van de mensen met wie je bent opgesloten. In extreme gevallen kan het uitlopen op hallucinaties en geweld – er zijn moorden gepleegd om futiele dingen als aangebrand eten of ruzie over wie er aan de beurt was om af te wassen.’

Ullman keek nogal verbouwereerd, en dat deed Jack geweldig goed. Hij besloot zijn voordeel nog wat uit te buiten, maar beloofde in stilte aan Wendy dat hij kalm zou blijven.

‘Ik denk dat u daar inderdaad een fout maakte. Heeft hij ze kwaad gedaan?’

‘Hij heeft ze vermoord, meneer Torrance, en daarna zelfmoord ge- pleegd. Hij heeft de meisjes vermoord met een bijl, zijn vrouw met een jachtgeweer, en toen zichzelf door het hoofd geschoten. Hij had

ook een gebroken been. Ongetwijfeld zo dronken dat hij van de trap viel.’ Ullman spreidde zijn handen uit en keek Jack vol eïgen-dunk aan.

‘Had hij middelbare school?’

‘Nee, dat had hij niet,’ zei Ullman een beetje stijfjes. ‘Ik dacht dat een, laten we zeggen minder fantasierijk individu minder vatbaar zou zijn voor de ontberingen, de eenzaamheid...’

‘En dat was uw fout,’ zei Jack. ‘Een ongeschoold man valt gemakkelijker ten prooi aan hutkoorts, zoals hij ook eerder iemand zal doodschieten vanwege een kaartspel of impulsief iemand zal beroven. Hij gaat zich vervelen. Wanneer er sneeuw ligt, valt er niets anders meer te doen dan tv-kijken of een spelletje patience spelen, en waarschijnlijk nog vals ook als hij niet alle azen boven krijgt. Niets anders te doen dan zijn vrouw afbekken, schelden op de kinderen en drinken. Het wordt moeilijk om in slaap te komen omdat er niets te horen is. Dus drinkt hij zichzelf in slaap en wordt wakker met een kater. Hij wordt prikkelbaar. En misschien valt de telefoon uit en waait de tv-antenne om, en blijft er niets anders over dan patience spelen, en wordt hij steeds prikkelbaarder. En ten slotte... beng, beng, beng.’

‘Terwijl een meer onderlegt man zoals u...?’

‘Mijn vrouw en ik houden allebei van lezen. Ik werk aan een toneelstuk, zoals Al Shockley u waarschijnlijk wel heeft verteld. Danny heeft zijn puzzels, zijn kleurboeken en zijn kristalradio. Ik ga hem leren lezen en ik wil hem ook leren op sneeuwschoenen te lopen. Dat wil Wendy ook leren. Ja, ik denk dat we ons wel bezig kunnen houden en elkaar niet in de haren zullen vliegen als de tv het begeeft.’ Hij zweeg even. ‘En Al heeft de waarheid gezegd toen hij u vertelde dat ik van de drank af was. Ik heb gedronken, en zwaar ook, maar de laatste veertien maanden is zelfs geen druppel bier meer over mijn lippen gekomen. Ik ben niet van plan hier alcohol naartoe te slepen en ik denk niet dat er veel kans is eraan te komen als het eenmaal begint te sneeuwen.’

‘Daarin hebt u volkomen gelijk,’ zei Ullman. ‘Maar zolang u met z’n drieën hier bent, is de kans op problemen ook drie keer zo groot. Ik heb dat tegen meneer Shockley gezegd, maar hij nam de verantwoordelijkheid op zich. Nu heb ik het u gezegd, en u bent blijkbaar ook bereid de verantwoordelijkheid op u te nemen...’

‘Dat klopt.’

‘Goed. Ik zal dat accepteren, aangezien ik weinig keus heb. Maar

toch geef ik nog steeds de voorkeur aan een alleenstaande student die een jaar vrij was. Ik zal u nu overdragen aan meneer Watson, die u in het souterrain en over het terrein zal rondleiden. Als u tenminste verder geen vragen hebt.'

'Nee. Geen vragen.'

Ullman stond op. 'Ik hoop dat u het me niet kwalijk neemt, meneer Torrance. Wat ik u heb gezegd was absoluut niet persoonlijk bedoeld. Ik wil alleen het beste voor het Overlook. Het is een prachthotel. Ik wil dat dat zo blijft.'

'Nee. Ik neem het u niet kwalijk.' Jack bracht zijn verkopersglimlach weer tevoorschijn, maar hij was blij dat Ullman geen aanstalten maakte hem een hand te geven. Hij nam het hem wel degelijk kwalijk. Op allerlei manieren.